

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
Торій ОСТАПЕЦЬ/
«14» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО З РІЗНИМИ СОЦІАЛЬНИМИ ІНСТУТАМИ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітня програма	Початкова освіта
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічне партнерство з різними соціальними інститутами» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта освітньої програми Початкова освіта.

Розробники: Розлуцька Галина Миколаївна професор, доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 12 від «18» червня 2023 р.

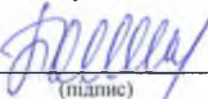
Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

_____ /Лина КОЗУБОВСЬКА/
(підпис) (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від «29» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії факультету суспільних наук

_____ /Олена ПОПАДИЧ/
(підпис) (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

© Розлуцька Г.М., 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
Кількість модулів – 4	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	1	1
	Лекції:	
	32	10
	Практичні (семінарські):	
	14	4
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усний	Самостійна робота:	
	74	84

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогічне партнерство з різними соціальними інституціями» є ознайомлення магістрів ОПП «Початкова освіта» з можливостями фахової самореалізації завдяки педагогічній майстерності, як інтегративному комплексу певних професійних якостей особистості вчителя початкової школи, професійної компетентності, психолого-педагогічної готовності, здатності ефективно вирішувати освітні завдання нової української школи.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 4. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК -6. Здатність працювати в полікультурному просторі.

СК-3. Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

СК-4. Здатність до педагогічного партнерства (наставництво, супервізія, інтервізія тощо), до організації роботи інклюзивного класу.

СК-5. Здатність організовувати та управляти освітніми процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, співпраці з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

СК-6. Здатність моделювати, проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність в системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.

СК-7. Здатність створювати власний професійний імідж, самопрезентувати результати професійної діяльності, керувати власним життям і кар'єрою.

СК-8. Здатність працювати в полікультурному середовищі.

СК-9. Здатність критично оцінювати власну діяльність та професійну діяльність інших фахівців в галузі початкової освіти.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Педагогічне партнерство з різними соціальними інституціями» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 4. Освітній менеджмент

ОК 5 Освіта в полікультурному суспільстві

ОК 9 Інновації у початковій освіті (Нова українська школа)

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Початкова освіта», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування освіти (в тому числі початкової) в Україні у перебігу розв'язання складних задач у широких мультидисциплінарних контекстах.	ПРН 1
Спілкуватися академічною українською та іноземною мовами в усній та письмовій формах, використовувати комунікативні стратегії, формувати в	ПРН 2

учнів здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії.	
Моделювати, створювати та підтримувати безпечно, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище початкової школи.	ПРН 7
Ефективно працювати в полікультурному освітньому середовищі.	ПРН 11
Критично оцінювати результати професійної діяльності.	ПРН 12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Педагогічне партнерство з різними соціальними інститутами**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знання про основні соціальні інститути, які мають потенційні можливості в галузі освіти молодших школярів.	ПРН 4
Уміти аналізувати перспективні напрями педагогічного партнерства у початковій освіті.	ПРН 8
Знати основні засади, принципи та інструментарій педагогіки партнерства у взаємодії сім'ї, медицини, релігії, культури та громадських інститутів, тощо	ПРН 12
Знати особливості досвіду європейських країн в організації виховних заходів у співпраці педагогів із батьками, медиками, працівниками сфери культури, поліції, тощо.	ПРН 9
Знати методи, форми, засоби педагогічного партнерства із залученням основних соціальних інститутів поширені в Україні.	ПРН 14
Вміти визначати перспективи педагогічного партнерства з різними соціальними інститутами у початковій освіті.	ПРН 11
Вміти застосовувати на практиці методи та форми педагогічного партнерства	ПРН 11
Вміти використовувати в роботі вітчизняний і зарубіжний досвід організації освітнього процесу в початковій освіті різних соціальних інституцій.	ПРН 13
Вміти підбирати, планувати і застосовувати ефективні методи і форми співпраці з різними соціальними інститутами для забезпечення єдності вимог щодо освіти молодших школярів.	ПРН 15
Вміти використовувати діагностичні методики для визначення педагогічного потенціалу основних соціальних інститутів та проектувати взаємодію, орієнтовану на педагогічне партнерство.	ПРН 17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: самооцінювання, взаємооцінювання, індивідуальне та групове усне та письмове опитування, презентація самопідготовки, індивідуальний проект, залік.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за:

- національною диференційованою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно);
- 100-бальною шкалою;
- шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, F, FX).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: самостійна робота, доповідь з презентацією, індивідуальна робота та ін.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення якості виконання конкретизованих завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: усна контрольна робота. Передбачає формулювання відповідей на теоретичні питання і вирішення педагогічних задач. Оцінка за модульний контроль – 50 балів.

Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів).

Форма підсумкового семестрового контролю: залік в усній формі.

Результат семестрового контролю визначається як середньоарифметичне значення двох модулів. Якщо студент погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена в екзаменаційну відомість. Якщо студент не отримав достатньої кількості балів (менше 35) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає залік в усній формі. Максимальна оцінка на заліку – 100 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття (участь у обговоренні, дискусії, аналіз відповіді колеги)		10		10
Доповідь на питання семінарського		20		20
Усне тематичне оцінювання (самостійна, індивідуальна робота)		10		10
Доповідь з презентацією		10		10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання студентів під час практичних/семінарських занять

Бали	Критерії оцінювання
1	Студентом дана неправильна відповідь на запитання. Він ухилився від аргументації, виявив незадовільні знання понятійного апарату, спеціальної літератури або взагалі нічого не відповів. Практично не знає психолого-педагогічної термінології. Володіння навчальним матеріалом на рівні розпізнавання. Не може користуватися підручником, методичними рекомендаціями, іншими дидактичними засобами. Володіє тільки окремими прийомами практичної діяльності, яких недостатньо для формування вмінь.
2	Має уяву про психолого-педагогічну термінологію. Володіє навчальним матеріалом на фрагментарному рівні. Конспект з предмету носить не систематизований, фрагментарний характер. Не вміє скласти алгоритм відповіді. Не може відповісти на питання чи виконати практичну роботу без грубих помилок на які не звертає уваги.
3	Студентом в цілому дана правильна відповідь на поставлене запитання. Проте він не зміг переконливо аргументувати її, помилився у використанні понятійного апарату, виявив низький рівень знання відповідних літературних першоджерел. Самостійно відтворює головні положення викладені в базовому підручнику чи лекційному матеріалі. Знає основні психолого-педагогічні терміни. Потребує допомоги викладача чи товаришів для відтворення систематизованого навчального матеріалу. При реалізації знань в вирішенні практичних завдань потребує допомоги викладача на всіх етапах роботи. Часто допускає типові помилки які при допомозі здатен виправити. Повністю відсутнє знайомство з інформацією що викладена в додатковій літературі.
3,5	Повністю відтворює інформацію що викладена в базовому підручнику. Має значні утруднення при необхідності користування додатковою та довідниковою літературою. Епізодичне знайомство з періодичними психолого-педагогічними виданнями. Сформовані уміння може використовувати у стандартних ситуаціях які закладені у навчальні завдання. При виправленні допущених помилок потребує деякої допомоги викладача. Затрудняється при необхідності використовувати знання отриманні при вивченні інших дисциплін.
4	На основі оволодіння матеріалом в обсязі робочої навчальної програми дисципліни, під керівництвом викладача вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію про педагогічні явища. Цілком самостійно використовує набуті знання, вміння та навички в стандартних навчальних ситуаціях. Здатен контролювати свою діяльність. При контролі знань досить вільно складає алгоритм відповіді. Швидко знаходить необхідну інформацію в довідниковій літературі. Знайомий з психолого-педагогічними періодичними виданнями поточного року.

4,5	Вільно володіє матеріалом у відповідності з програмою дисципліни. Знання, вміння та навички може самостійно використовувати у нестандартних ситуаціях навчального характеру. Проявляє інтерес до наукової та науково-популярної літератури з предмету. Самостійно опрацював рекомендовану, додаткову літературу з предмету. В процесі вивчення дисципліни іноді виконував реферати не передбачені робочою програмою дисципліни. Проявляє схильність до аналітико-синтетичної діяльності, здатен висловлювати власну думку щодо вивченого матеріалу. Отримані знання використовує при аналізі стану навчально-виховного процесу в університеті.
5	Студентом дана правильна і вичерпна відповідь на поставлене запитання. При цьому виявлено високий рівень володіння понятійним апаратом, знання першоджерел. На основі досконалого знання матеріалу предмету студент набув знання, вміння та навички використовує при рішенні нестандартних задач. Вільно використовує міжпредметні зв'язки, орієнтується у періодичній та монографічній літературі з предмету. Легко знаходить відповіді на нестандартні, несподівані питання. У складних ситуаціях може провести аналіз на рівні теоретичного осмислення. Виявляє творчі здібності, нахил до самостійної науково-дослідної роботи.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Бали	Критерії оцінки
10	З'явився на, зробив спробу виконати роботу. Проте, продемонстровано відсутність відповіді на питання, відсутність правильної відповіді.
15	Практично не знає термінології. Володіння навчальним матеріалом на рівні розпізнавання.
20	Має уявлення про категоріальний апарат. Володіє навчальним матеріалом на фрагментарному рівні.
25	Знає основні терміни і поняття. Потребує сторонньої допомоги для відтворення систематизованого навчального матеріалу. Допускає типові помилки, які в разі допомоги, здатен виправити.
30	Знає основні терміни і поняття. Сформовані уміння може використовувати у стандартних ситуаціях які закладені у навчальні завдання.
35	На основі оволодіння матеріалом в обсязі робочої навчальної програми дисципліни, вмє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію.
40	Цілком самостійно використовує набув знання, вміння та навички в стандартних навчальних ситуаціях. При контролі знань досить вільно складає алгоритм відповіді.
45	Вільно володіє матеріалом у відповідності з програмою дисципліни. Знання, вміння та навички може самостійно застосовувати у нестандартних ситуаціях навчального характеру. Проявляє схильність до аналітико-синтетичної діяльності, здатен висловлювати власну думку.
50	На основі досконалого знання матеріалу предмету студент набув знання, вміння та навички використовує при рішенні нестандартних задач. Вільно використовує між предметні зв'язки, легко знаходить відповіді на нестандартні, несподівані питання. У складних ситуаціях може провести аналіз на рівні теоретичного осмислення. Виявляє творчі здібності, нахил до самостійної науково-прогностичної діяльності.

Критерії оцінювання індивідуального творчого науково-методичного проєкту

Якість виконання індивідуального творчого науково-методичного проєкту та результати захисту оцінюються за шкалою оцінювання ECTS, відповідно до якої вихідною кількістю балів при рецензуванні і захисті наукового дослідження вважається 100 балів. За якість роботи і рівень наукової та практичної підготовки студента відповідно до національної шкали виставляються оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

«Відмінно» (90-100 балів) ставиться студентам за умови повного розкриття теми і мети дослідження, дотримання усіх вимог до виконання й оформлення проєкту, наявності в ній елементів

самостійного наукового аналізу, чіткого формулювання результатів дослідження і логічних висновків, які розкривають поставлені завдання, творчого підходу до висвітлення досліджуваної проблеми, дотримання акуратності в оформленні проєкту. Доповідь студента на захисті логічна і змістовна, відображає зміст індивідуального творчого науково-методичного проєкту, проголошена вільно, відповіді на запитання правильні і логічно аргументовані.

«Добре» (70-89 балів) виставляється студенту, тема роботи якого розкрита, але мають місце незначні недоліки в оформленні теоретичної чи практичної частини дослідження, поверхово зроблений аналіз літературних джерел, недостатньо вдало сформульовані результати дослідження й висновки, робота загалом оформлена згідно з чинними вимогами, проте містить окремі несистематичні помилки та стилістичні огріхи. Доповідь на захисті логічна, але відображає не всі змістові акценти роботи, відповіді на запитання правильні і стислі.

«Задовільно» (50-69 балів) студент отримує, якщо недостатньо розкрита тема роботи, її зміст не відповідає в повній мірі меті дослідження, здійснено поверхневий аналіз теоретичних засад дослідження, наявний недостатній обсяг фактичного матеріалу, розділи мають реферативний характер, не містять аналізу літературних джерел та елементів наукового дослідження, висновки сформульовані з надмірною узагальненістю, має місце неправильне оформлення роботи. Доповідь на захисті прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання правильні і повні.

«Незадовільно» (0-49 балів) ставлять студенту у тому випадку, коли не розкрита тема дослідження, мета і зміст роботи погано пов'язані між собою, відсутній аналіз літературних джерел, переважає описовість і реферативність матеріалу, виконання дослідження має випадковий, несистемний характер, висновки не видаються достовірними, мають місце суттєві огріхи в оформленні роботи. Доповідь на захисті прочитана, відповіді на запитання комісії неточні або неповні. Як правило, така робота до захисту не допускається.

Оцінювання якості виконаної проєкту здійснюється за такими критеріями: актуальність обраної теми та ступінь її розробки; чіткість формулювання мети і завдань дослідження; повнота охоплення літературних джерел та наявність їх критичного огляду; творчий підхід до написання індивідуального творчого науково-методичного проєкту та самостійність викладення матеріалу; якість та ґрунтовність наукового, теоретичного, методологічного та практичного аналізу визначеної проблеми; логічність та аргументованість отриманих результатів; дотримання вимог до оформлення структурних частин роботи; змістовність та логічність доповіді студента під час захисту про основні результати дослідження; правильність і чіткість відповідей на запитання членів комісії та осіб, присутніх на захисті.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка екзамену за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Педагогічне партнерство як наукова категорія та принцип взаємодії

Тема 1. Категоріальний апарат та взаємозв'язки між основними поняттями теми

Визначення і сутність терміну «педагогічне партнерство».

Основні ідеї педагогіки партнерства: навчання без примусу, ідея складної мети, ідея опори, вільного вибору, інтелектуального поля, самоаналізу та ін.

Тема 2. Теоретико-методологічні засади розвитку ідей педагогічного партнерства в історії педагогіки

Гуманістичні та творчі підходи в основі ідеології педагогіки партнерства.

Теоретичні засади педагогіки партнерства.

Нормативні основи сучасного трактування «педагогіки партнерства» у змісті закону України «Про освіту», Концепції нової української школи, Державного стандарту початкової освіти.

Тема 3. Визначальні принципи педагогічного партнерства

Принципами педагогічного партнерства визначені у Концепції нової української школи: повага до особистості; доброзичливість і позитивне ставлення; довіра у відносинах; діалог – взаємодія – взаємоповага; розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків); соціальне партнерство (рівність сторін, добровільність взяття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Модуль 2. Визначальні характеристики педагогічного партнерства в початковій освіті

Тема 1. Партнерство в початковій школі

Рамкові умови педагогічного партнерства: позитивне освітнє середовище, освіта дітей – основний батьківський обов'язок, спілкування (доступність інформації, полікультурність), волонтерство, відкритість, солідарність і співпраця.

Тема 2. Соціальні інститути, їх різновиди та освітні можливості

Поняття про соціальні інститути, їх різновиди та класифікації. Теоретичні засади взаємодії соціальних інститутів у освіті дітей молодшого шкільного віку. Організаційно-функціональні особливості діяльності соціальних інститутів. Сфери освітнього впливу соціальних інститутів.

Соціальне виховання: організація соціального досвіду, освіта, індивідуальна допомога. Корекційне виховання. Державні та приватні організації, їх типи. Організації і стихійна соціалізація. Відносно соціально контрольована соціалізація в організації.

Тема 3. Сім'я та родина як головні соціальні інститути

Сім'я як специфічна педагогічна система. Сім'я як мікрофактор соціалізації. Типи сімей. Функції сім'ї. Сімейне виховання, його стилі. Основні трансформації сучасної української сім'ї.

Взаємодія освіти та сім'ї у вихованні дітей та молоді. Педагогічне просвітництво батьків.

Модуль 3. Можливості педагогічного партнерства у гуманітарних соціальних інститутах

Тема 1. Партнерство інститутів медицини та освіти у санітарно-гігієнічному вихованні дітей

Санітарно-гігієнічна освіта: методологічні засади і поняття. Засоби реалізації формування здорового способу життя дитини у сім'ї.

Роль держави та громадських організацій у санітарно-гігієнічному вихованні дітей. Тенденції розвитку санітарно-гігієнічної освіти на Закарпатті.

Тема 2. Роль церкви у процесі освіти

Релігійна мережа сучасної України та її вплив на духовне життя. Соціалізуючі функції релігійних організацій. Релігійна та духовна освіта.

Періодизація релігійного розвитку індивіда в дитинстві та юності. Релігійна соціалізація особистості у сучасному культурному просторі. Впровадження пастирської діяльності у процес розвитку християнської моралі дітей.

Благодійна діяльність греко-католицького духовенства в галузі освіти. Внесок греко-

католицького духовенства у розвиток народного шкільництва на закарпатських землях.

Формування мережі народного шкільництва в Мукачівській греко-католицької єпархії. Освітньо-організаційна діяльність відомих церковних діячів.

Тема 3. Дитячі та молодіжні організації як потенційне джерело освіти молодших школярів

Сусідство та мікросоціум як мікрофактори соціалізації. Визначення понять сусідство та мікросоціум. Характеристики мікросоціуму. Мікросоціум і стихійна соціалізація. Сусідство і стихійна соціалізація. Відносно соціально контрольована соціалізація у мікросоціумі.

Групи однолітків як мікрофактор соціалізації. Класифікація груп однолітків. Міжособистісні відносини у групах однолітків. Соціалізуючі функції групи однолітків. Група однолітків і відносно соціально контрольована соціалізація.

Організації як мікрофактор соціалізації. Визначення та ознаки організації. Поняття колективу. Виховні організації та їх типи. Функції виховних організацій у процесі соціалізації. Добровільні організації, їх типи. Добровільні організації як фактор відносно соціально контрольованої соціалізації. Добровільні організації як фактор стихійної соціалізації. Дитячі і юнацькі добровільні організації та соціалізація.

Модуль 4. Зарубіжний досвід використання ресурсів педагогічного партнерства

Тема 1. Досвід партнерської взаємодії батьків із освітніми закладами у Скандинавських країнах

Співпраця, партнерство, діалог – визначальні концепти взаємин батьків із освітніми закладами в Нідерландах та Швеції. Дослідження Національної агенції вдосконалення шкіл (Agency for School Improvement) виявили систему шведських шкіл, утворену осями «індивідуальне – колективне» та «формальні і неформальні (методики та інструменти)». Формальні практики – індивідуальний план для кожного учня і бесіди, спрямовані на розвиток, зустрічі з батьками, їхню участь у наглядових радах та інформування за допомогою різноманітних цифрових інструментів. Неформальні підходи передбачають діалог, «клімат, що запрошує», довірливі стосунки (на індивідуальному рівні) та навчальні цикли з батьками, виконання батьками ролі саппортера в навчанні, батьківські вечірки, тощо.

Тема 2. Традиції педагогічного партнерства в Австралії

В Австралії Департамент освіти, працевлаштування і трудових відносин розробив Family-School Partnerships Framework. Цей своєрідний документ, рамкової програми педагогічного партнерства між австралійськими сім'ями та школами.

Принципи, якими керуються сім'ї та школи в розвитку партнерських відносин : 1) сімейно-шкільні ініціативні групи для планування, організації, впровадження та оцінки партнерства; 2) шкільні політики та процедури, що дають змогу чітко визначати та застосовувати принципи та практики ефективного партнерства; 3) мережі підтримки шкільних спільнот, на основі яких відбувається обмін ідеями та найкращими практиками; 4) періодичне звітування школи перед громадою.

Тема 3. Позитивні здобутки досвіду педагогічного партнерства в англомовних країнах

В англомовних країнах найчастіше поширене поняття **Family-School Partnership**. Тобто партнерство школи і родини. Традиції спільних асоціацій батьків і педагогів в Англії.

Діяльність американської організації Nadar, покликаної посилювати спроможність єврейських культурно-релігійних спільнот, які розвиваються як егалітарні. Педагогіку партнерства вважають інноваційним педагогічним методом, покликаним формувати здатність людей брати участь у діалозі, підтримувати цілісність власної особистості.

Тема 4. Особливості країн Далекого Сходу у реалізації педагогічного партнерства

Традиції педагогічного партнерства у одній із найкращих освітніх систем. Освіта у Японії є тією громадською сферою, якій і держава, і саме суспільство приділяють максимальну увагу.

Система зворотних зв'язків у початковій освіті: самодисципліна, яку виховують у школі, запроваджується в сім'ї. Тим самим сімейна педагогіка отримує підкріплення. Відбувається взаємодія сімейного та шкільного виховання учнів.

Культур авторитетів: домівка – це авторитет батьків, у школі – авторитет вчителя. У свідомості учнів початкової школи наполегливо формують авторитет учителя, батька у вигляді ідеального образу, згодом беззаперечно повага до товаришів, відданості своїй групі та ін.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120				
	Форма навчання: денна				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр					
Модуль 1. Педагогічне партнерство як наукова категорія та принцип взаємодії					
Тема 1. Категоріальний апарат та взаємозв'язки між основними поняттями теми		2			5
Тема 2. Теоретико-методологічні засади розвитку ідей педагогічного партнерства в історії педагогіки		2	2		5
Тема 3. Визначальні принципи педагогіки партнерства		2	2		5
Модульний контроль					
Разом за модуль		6	4		15
Модуль 2. Визначальні характеристики педагогічного партнерства в початковій освіті					
Тема 4. Партнерство в початковій школі		2	2		10
Тема 5. Соціальні інститути, їх різновиди та освітні можливості		2			10
Тема 6. Сім'я та родина як головні соціальні інститути		4	2		5
Модульний контроль					
Разом за модуль		6	4		25
Модуль 3. Можливості педагогічного партнерства у гуманітарних соціальних інститутах					
Тема 7. Партнерство інститутів медицини та освіти у санітарно-гігієнічному вихованні дітей		2	2		10
Тема 8. Роль церкви у процесі освіти		2	2		5
Тема 9. Дитячі та молодіжні організації як потенційне джерело освіти молодших школярів		2			10
Модульний контроль					
Разом за модуль		6	4		25
Модуль 4. Зарубіжний досвід використання ресурсів педагогічного партнерства					
Тема 10. Досвід партнерської взаємодії батьків із освітніми закладами у Скандинавських країнах		4			4
Тема 11. Традиції педагогічного партнерства в Австралії		2	2		5
Тема 12. Позитивні здобутки досвіду педагогічного партнерства в англійських країнах		4			5
Тема 13. Особливості країн Далекого Сходу у реалізації педагогічного партнерства		4			5
Модульний контроль					
Разом за модуль		14	2		19
Разом за семестр	120	32	14		84

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
Модуль 1. Педагогічне партнерство як наукова категорія та принцип взаємодії						
Тема 1. Категоріальний апарат та взаємозв'язки між основними поняттями теми		2				10
Тема 2. Теоретико-методологічні засади розвитку ідей педагогічного партнерства в історії педагогіки						10
Тема 3. Визначальні принципи педагогіки партнерства			2			10
Модульний контроль						
Разом за модуль		2	2			30
Модуль 2. Визначальні характеристики педагогічного партнерства в початковій освіті						
Тема 4. Партнерство в початковій школі		2				10
Тема 5. Соціальні інститути, їх різновиди та освітні можливості						5
Тема 6. Сім'я та родина як головні соціальні інститути			2			5
Модульний контроль						
Разом за модуль		2	2			20
Модуль 3. Можливості педагогічного партнерства у гуманітарних соціальних інститутах						
Тема 7. Партнерство інститутів медицини та освіти у санітарно-гігієнічному вихованні дітей		2				5
Тема 8. Роль церкви у процесі освіти		2				5
Тема 9. Дитячі та молодіжні організації як потенційне джерело освіти молодших школярів						10
Модульний контроль						
Разом за модуль		4				20
Модуль 4. Зарубіжний досвід використання ресурсів педагогічного партнерства						
Тема 10. Досвід партнерської взаємодії батьків із освітніми закладами у Скандинавських країнах						1
Тема 11. Традиції педагогічного партнерства в Австралії						1
Тема 12. Позитивні здобутки досвіду педагогічного партнерства в англійськомовних країнах		2				1
Тема 13. Особливості країн Далекого Сходу у реалізації педагогічного партнерства						1
Модульний контроль						
Разом за модуль		2				4
Разом за семестр	120	10	4			74

5.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Педагогіка партнерства, як напрям педагогіки		2
2	Спілкування, взаємодія, співпраця – основа педагогічного партнерства	2	
3	Педагогічна взаємодія з батьками як педагогічна проблема	2	
4	Роль вчителя початкової освіти у формуванні педагогічного партнерства у школі		2
5	Педагогічна етика в розрізі педагогічного партнерства	2	
6	Особливості педагогічного спілкування	2	
7	Педагогічний інструментарій налагодження партнерства	2	
8.	Інноваційні механізми педагогічного партнерства у початковій освіті	2	
9.	Передовий досвід успішного педагогічного партнерства за рубежом	2	
Разом		14	4

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Визначення основних термінів, та суміжних категорій, встановлення взаємозв'язків між ними	10	15
2	Складання хронологічного ланцюжка розвитку теоретичних ідей педагогічного партнерства та їх впровадження у практику початкової школи	12	15
3	Аналіз визначальних принципів педагогіки партнерства	12	15
4	Вивчення передового педагогічного досвіду педагогічного партнерства у початковій школі	10	15
5	Інновації педагогічного партнерства	10	15
6	Зарубіжний досвід педагогічного партнерства	10	15
7	Презентація індивідуальної роботи за змістом навчальної дисципліни (реферат, презентація, стаття, тощо).	10	16
Разом		74	106

6.5. Індивідуальні завдання

1. Партнерство освітніх закладів та медицини для санітарно-гігієнічної освіти дітей молодшого шкільного віку.
2. Педагогічний інструментарій організації освітнього процесу із залученням органів місцевого самоврядування.
3. Позитивний досвід зарубіжних країн педагогічного партнерства в початковій освіті.
4. Педагогічне партнерство правоохоронних органів та освіти у сфері правової освіти молодших школярів.
5. Педагогічне партнерство вчителя початкової школи і батьків: сучасні реалії.
6. Класична проблема «батьків і дітей».

7. Закарпатські виховні традиції партнерства у контексті полікультурності.
8. Сусідство: можливості виховної взаємодії.
9. Гармонізація інтересів сім'ї та суспільства у вихованні дитини.
10. Власний досвід в організації взаємодії соціальних інститутів у вихованні та навчанні дітей.
11. Виховні справи, які вимагають партнерської участі різних соціальних інститутів.
12. Майбутнє освіти за патрнерством та взаємодією.
13. Використання сучасних можливостей партнерства соціальних інститутів та освіти на прикладі Закарпатської області (населеного пункту студента).
14. Моє власне бачення перспективи взаємодії соціальних інститутів у вихованні дітей.
15. Діагностичні методики для визначення педагогічного потенціалу основних соціальних інститутів.
16. Заємозв'язки між «педагогічним партнерством» та іншими педагогічними категоріями.
17. Основні віхи розвитку ідей педагогічного партнерства в історії педагогіки.
18. Гуманістичні та творчі підходи в основі ідеології педагогіки партнерства.
19. Теоретичні засади педагогіки партнерства.
20. Нормативні рамки «педагогіки партнерства» в сучасних освітніх документах.
21. Трагування принципів педагогічного партнерства, визначених у Концепції нової української школи.
22. Ціннісний потенціал принципу: діалог – взаємодія – взаємоповага;
23. Організаційно-функціональні особливості діяльності соціальних інститутів в сфері освіти.
24. Потенційні можливості освітнього впливу соціальних інститутів (із досвіду вашої школи).
25. Труднощі сучасних внутрішньо сімейних стосунків, які негативно позначаються на вихованні дітей.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Проведення занять передбачає стандартно обладнані навчальні аудиторії та використання технічних засобів (комп'ютер, проектор), при необхідності мультимедійний кабінет (ноутбук Lenovo – 1 шт., проектори LCD-1шт.), інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle; <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/>, офіційна пошта та сервіси Google в домені uzhnu.edu.ua.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Безпалько О.В., Зверева І.Д., Веретенко Т.Г. Соціальна педагогіка : навч. посіб. За ред. О. В. Безпалько. К.: Академвидав, 2013. 321 с.
2. Богданова І.М. Соціальна педагогіка: навч. посіб. К.: Знання, 2008. 343 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка: Навч. посібник. Вид. 3-тє. К.: Академвидав, 2009. 616 с.
4. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 376 с.
5. Євтух М.Б., Сердюк О.П. Соціальна педагогіка. Вид. 2-ге. К.: МАУП, 2003. 232 с.
6. Історія соціального виховання (з давніх часів до середини ХХ століття): хрестоматія. Упоряд.: О. С. Радул та ін. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2010. 463 с.

7. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. К.: Знання, 2007. 447 с.
8. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка : навч. посібник. Вид. 5-те, доп. і перероб. К.: 2007. 656 с.
9. Омеляненко В. Л., Кузьмінський А.І. Теорія і методика виховання : навч. посіб. К.: Знання, 2008. 415 с.
10. Оржеховська В. М., Федорченко Т. Є. Технології розбудови виховної системи загальноосвітнього навчального закладу: навч.-метод. посіб. Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. Кіровоград : Імекс, 2014. 171 с.
11. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. Упоряд. І. Богданова. Одеса: ПДПУ, 2002. 164 с.
12. Розлуцька Г. М. Освітньо-виховна діяльність Греко-Католицької Церкви на Закарпатті: історичний дискурс: монографія. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 420 с.
13. Сбруева А.А. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2004. 320.
14. Соціальна педагогіка : підручник. за ред. проф. А. Й. Капської. Вид. 5-те виправ. та доп. К. : Слово, 2011. 488 с.
15. Фіцула, М. М. Педагогіка : навч. посіб.: Вид. 3-тє, стер. К.: Академвидав, 2009. 559 с.
16. Чепіль М.М. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. К.: Академвидав, 2014. 216 с.

Допоміжна література

1. Афанасьєв Д, Сопко Р. Вплив демографічного старіння на інститут сім'ї та солідарність між поколіннями. Науковий вісник УжНУ. Серія : «Педагогіка. Соціальна робота». 2018. Вип. 1 (42). С. 15 - 20.
2. Бойко А. М. Методологія, теорія, практика виховання єдина система. Постметодика, №5 (76). 2017. С. 41 - 46.
3. Будник О. Соціокультурне виховання учнів як складова соціальнопедагогічної діяльності майбутнього вчителя початкових класів. Вісник Прикарпатського університету. Педагогіка. Вип. Л. Івано-Франківськ: Плай, 2013. С. 85–91.
4. Васишин М. Партнерство школи і музею: історичні моделі співпраці http://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/periodic/pedos3t/tom3/39_vasylyshyn.pdf
5. Вишневський О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. Дрогобич: Коло, 2003. 528 с.
6. Вовк Л.П., Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. К.: Знання–Прес, 2006. 423 с.
7. Гончаров В. Соціальна робота з неблагополучними родинами: практичний аспект. Соціальний захист. 2005. № 6. С. 16-18.
8. Історія соціального виховання (з давніх часів до середини ХХ століття): хрестоматія. Упоряд.: О. С. Радул та ін. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2010. 463 с.
9. Лавринченко Н.М. Педагогіка соціалізації: європейські абрисы /Н.М. Лавринченко. К.: ВІРА ІНСАЙТ, 2000. 444 с.
10. Лаухіна І. Вивчення релігії у школах Франції в контексті європейських культурних традицій І. Лаухіна Порівняльно-педагогічні студії. 2013. № С. 18-27. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppstud_2013_1_5
11. Литвин В. А. Педагогічні вимоги до батьків як вихователів. Monografia pokonferencyjna «Zbiór artykułów naukowych recenzowanych». Warszawa, 2018. P. 76 -79.
12. Майборода, Т. В., Слободянюк, А. В. Виховання дітей у сім'ї <http://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/20269/4656.pdf?sequence=3>
13. Розлуцька Г. Благодійна підтримка освіти духовенством у Закарпатті (кінець ХVІІІ – початок ХХ століття). Scientific Papers Social work and education Nthyjgskm. – Ternopil-Aberdeen, 2017. Vol. 4. No 1. P. 157–165.
14. Розлуцька Г. Благочинність духовенства в галузі освіти: регіональний історико-педагогічний досвід. International scientific and practical conference «Innovations and modern technology in the educational system: contribution of Poland and Ukraine»./Conference Proceedings Sandomierz, 2017 P. 25–28.
15. Розлуцька Г. Освітні концепти єпископської діяльності Андрія Бачинського. Молодь і ринок: наук. пед. журнал. Дрогобич, 2016. № 11– 12 (142–143). С. 85–90.
16. Розлуцька Г. М. Педагогіка партнерства як стрижень професійності педагога нової формації [Н.І.Костак, М.І.Шаркаді]. Зб. тез доповідей ІІІ Міжнародної науково-практичної

конференції, 24-25 жовтня 2019р., Мукачево. – С.408-410.

17. Розлуцька Г. М. Взаємодія з батьками учнів у реалізації педагогіки партнерства у розрізі концепції «Нова українська школа» [А.І. Драч, Л.М. Костик]/ *Педагогічні інновації у фаховій освіті. Збірник наук.праць. Вип. 10.* Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. С. 157-162.

18. Хоменко, Н. О. Неблагополучна сім'я як психолого-педагогічна проблема. Зб. пр. Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2018. С. 82 – 84.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
2. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
3. http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/17911/
4. http://pidruchniki.ws/15811026/pedagogika/etapi_pedagogichnogo_protseesu
5. <http://www.chl.kiev.ua/cgi-bin/sp/>
6. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/info_lib.html
7. <http://lib.pu.if.ua/>
8. <http://vchytel.info/pedahohichne-proektuvannya-uroku1/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)